

E. O.

Pięć lat pracy Archiwum PAN

Kwartalnik Historii Nauki i Techniki 5/3-4, 525-526

1960

Artykuł umieszczony jest w kolekcji cyfrowej Bazhum, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych tworzonej przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego.

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie ze środków specjalnych MNiSW dzięki Wydziałowi Historycznemu Uniwersytetu Warszawskiego.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

W tym samym nrze „Przeglądu Geologicznego“ w dziale „Listy do redakcji“ zamieszczono wypowiedź prof. S. Krukowskiego *Sprawa Krzemionek*, w której autor postuluje potrzebę opracowania perspektywicznego planu zabezpieczenia i stopniowego badania neolitycznej kopalni krzemienia w Krzemionkach Opatowskich koło Ostrowca Św.

Prof. Krukowski podaje zarys tego programu. Równocześnie zwraca uwagę, że niezależnie od Krzemionek zabezpieczenia wymagają inne zroby prehistoryczne krzemienia na terenach północnej Kielecczyny, jak pola górnicze w Borowni, Korycźnie i Rudzie Kościelnej.

J. J.

PROJEKT PODRĘCZNIKA HISTORII NAUKI POLSKIEJ

Czytelnicy „Kwartalnika“ byli już parokrotnie informowani o prowadzonych w Zakładzie Historii Nauki i Techniki pracach nad *Zarysem dziejów nauki polskiej*¹. Całość konspektu tego dzieła została opublikowana w nrze 1/1960 „Nauki Polskiej“ pt. *Projekt podręcznika historii nauki polskiej*.

Opracowanie to przygotowane przez prof. P. Rybickiego zawiera krótkie uzasadnienie koncepcji *Zarysu*, przebieg prac nad tą koncepcją oraz konspekt zakrojonego na ok. 90 arkuszy dzieła, podzielonego na osiem rozdziałów, obejmujących całość dziejów naszej nauki od jej początków po naukę Polski Ludowej.

E. O.

PIĘĆ LAT PRACY ARCHIWUM PAN

Nr 1/1960 „Nauki Polskiej“ zawiera artykuł *Archiwum Polskiej Akademii Nauk 1954—1959*, napisany przez dyrektora tej placówki naukowej doc. Z. Kolanowskiego.

„Kwartalnik“ nasz publikował kilkakrotnie materiały dotyczące poszczególnych działów pracy Archiwum PAN, a w szczególności Inwentarza Central-

¹ Por. w szczególności *Sprawozdanie z plenarnego posiedzenia Komitetu Historii Nauki PAN w dniu 16 grudnia 1958 r.* (nr 2/1959). *Sprawozdanie z działalności Komitetu Historii Nauki i Zakładu Historii Nauki i Techniki PAN za rok 1959* (nr 2/1960) oraz w numerze niniejszym, s. 529.

nego Materiałów Źródłowych Nauki i Techniki Polskiej¹ oraz działu spuścizn po uczonych polskich², artykuł w „Nauce Polskiej” daje natomiast ogólne sprawozdanie z pięcioletniej działalności Archiwum.

E. O.

„LYCHNOS“ Z ROKU 1957/8

„Lychnos” rocznik 1957/8 Szwedzkiego Towarzystwa Historii Nauki zawiera artykuły: A. Wifstranda o interpretacji alegorii „złotego łańcucha” z 8 pieśni Iliady w ciągu dziejów, G. Taubego o rysunkach z Biblioteki Uniwersytetu w Upsali C. F. Guteremutha (zm. 1702) objaśniających naukę historii, U. Boklunda o zaginionym liście C. W. Scheelego do Lavoisiera, dotyczącym odkrycia tlenu, H. Sandblada o pobycie na Łotwie i w Göteborgu Nilsa Celsiusa (1658—1724 r.), kartezjanisty, propagatora idei kopernikańskich, profesora astronomii w Upsali. E. Salingre pisze o studiach lekarskich za granicą J. J. Ekmana w latach 1796—1803, w czasie których interesował się on również innymi gałęziami wiedzy, tj. sztuką (przyjaźń z Thorwaldsenem), literaturą, gromadził zbiory instrumentów, książek i dzieł sztuki. Przyczynki o J. A. Komenskym przynoszą artykuły S. Göranssona i P. G. Hamberga. Artykuł F. Berga omawia w historycznym zarysie *ophthalmia neonatorum* w Szwecji, rozprawa S. Lindrotha *Nauka i Oświecenie w Szwecji w latach 1740—1765* zwraca uwagę na decydującą rolę uczonych w rozszerzaniu się idei Oświecenia w Szwecji w oparciu o przykłady sporów na temat teorii J. B. Virgina o możliwościach przemiany owsa w żyto, opozycji Linneusza i innych uczonych w tej kwestii itd. Najobszerniejszy jest artykuł J. Nordstroma *Ikonografia Kartezjusza* (obficie ilustrowany).

W Miscellaneach są notatki S. E. Bringa dotyczące numizmatyki w Szwecji w XVIII w., L. Thorndike'a o odmianach tekstu rękopisu *De gradibus formarum* J. Dacusa i O. Mustelina spis i charakterystyki profesorów upsalskich w r. 1830.

Półowa rocznika to obszerny dział recenzji. Zrecenzowanych jest ponad 160 wydawnictw zwartych (z polskich ani jedno): z rosyjskich I. J. Krackowskiego *Rosyjska arabistyka*, tłum. niemieckie 1955 r., i podany wykaz treści 20 czasopism dotyczących historii nauki. Rocznik kończy niewielka kronika m.i. z krótkimi nekrologami H. E. Sigerista i Arnolda Reymonda, (1874—1956) szwajcarskiego filozofa i historyka nauki.

S.

¹ Por. artykuł R. Wołoszyńskiego w nrze 1/1958.

² Por. przeglądy zawartości tego działu w nrach 2/1958 i w numerze niniejszym.